

Gespeende biggen in kleine of grote groepen

Herman Vermeer, PV; Anita Hoofs, VPB-S

Op het Varkensproefbedrijf in **Sterksel** is de **opfok** van gespeende biggen in groepen van **10**, 45 of 90 dieren vergeleken. Huisvesting in grotere groepen dan **10** is goedkoper wat betreft de huisvesting maar levert minder goede technische resultaten op. Het netto resultaat in de **opfok** is neutraal. Een deel van de biggen is ook in de mestrij gevolgd. De biggen uit de opfokgroepen van 90 hadden betere technische resultaten dan de biggen uit de opfokgroepen van **10**. Met name voor gesloten bedrijven is het economisch interessant om in de **opfok** met grote groepen te werken.

Inleiding

Van 1988 tot en met 1993 zijn op het Varkensproefbedrijf in Sterksel verschillende groeps-grootten in de biggenopfok vergeleken. Het effect op de technische en economische resultaten in de opfok en de vleesvarkensfase is onderzocht. In Denemarken en Duitsland is opfok in grote groepen (30-60) al gemeengoed.

De vier proefbehandelingen waren:

- A10 - 7 hokken met elk 10 biggen in één afdeling (referentie);
- B90 - 1 hok met 90 biggen in één afdeling (ligruimte aan zijkant);
- C90 - 1 hok met 90 biggen in één afdeling (ligruimte als eiland in het midden);
- c45 - 2 hokken met elk 45 biggen in gesplitste afdeling van behandeling C90

In de opfokperiode werden alle biggen met droogvoerbakken of brijbakken gevoerd. In de behandeling met 10 biggen per hok is in elk hok één brijbak beschikbaar, in de groepen met 45 en 90 biggen is per 5 biggen een eetplaats aan een droogvoerbak beschikbaar. De vloeruitvoering bestond voor de helft uit stalen roosters,

voor de andere helft uit dichte vloer. In totaal was 0,3m² hokoppervlak per big beschikbaar.

Verschillen

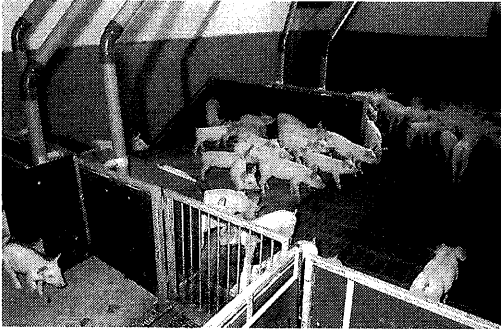
De technische resultaten zijn samengevat in tabel 1. Significante verschillen bestonden in groei en voeropname tussen de kleine groepen (A10) enerzijds en de grote groepen (B90, C90, C45) anderzijds. De biggen in de kleine groepen aten meer voer en groeiden sneller. Tussen de grote groepen onderling bestonden geen wezenlijke verschillen. De voederconversie was gelijk voor alle proefbehandelingen.

In de grote groepen (45 en 90 biggen) zijn meer veterinaire behandelingen op groepsniveau gegeven en minder op individueel niveau ten opzichte van de groepen van 10. Dit hangt samen met het gemakkelijker behandelen van een groep dan van individuele biggen. Tevens verspreidt een infectie zich sneller in een grote groep dan bij dieren in afzonderlijke hokken. Volgens Deens onderzoek kosten de grote groepen minder arbeid, vooral vanwege besparingen op schoonmaaktijd en tijd voor opleggen

Tabel 1: Technische resultaten van de gespeende biggen per proefbehandeling

	A10	B90	C90	c45
aantal dieren opgelegd	1970	2282	929	1067
gem. eindgewicht (kg)	24,5	23,3	23,4	24,2
groeisnelheid (g/d)	427 ^a	393 ^b	392 ^b	406 ^{ab}
voeropname (kg/d)	0,66 ^a	0,60 ^b	0,65 ^{ab}	0,65 ^{ab}
voederconversie	1,56	1,54	1,65	1,62

^{ab} verschillende letters in een rij geven een significant verschil aan ($p \leq 0,05$)

Grote groep met 45 gespeende biggen en een ziekenhok op de voorgrond.

en afleveren. De investeringen voor het houden van grote groepen (40 tot 90 biggen) zijn lager dan voor kleine groepen (10).

Afdelingen met twee hokken voor 40-45 biggen met ligruimten aan de zijkanten, roosters in het midden en een ziekenhok voorin zijn bedrijfseconomisch gelijk aan afdelingen met kleine groepen,

Vleesvarkensfase

Een deel van de biggen uit de groepen van 10 en van 90 is in hokken van 8 dieren afgemest. Er is gebruik gemaakt van halfroostewloerhokken met betonroosters. Per vleesvarken was 0,7 m² hokoppewlak beschikbaar.

De varkens afkomstig uit de grote opfokgroepen bleken harder te groeien. De voederconversie was beter, het vleespercentage hoger en de typebeoordeling gunstiger na opfok in een grote groep. In tabel 2 zijn de resultaten van de vleesvarkensfase samengevat. De betere resulta-

ten van de biggen uit de groep van 90 kunnen verklaard worden door minder rangordegevechten, omdat de biggen elkaar al kennen. Minder onrust leidde in dit geval tot gunstigere resultaten voor biggen uit de grote groepen. Tevens kan er sprake zijn van een inhaaleffect na de mindere resultaten in de opfok.

Vervolgonderzoek zal aan moeten geven wat de exacte oorzaken van het onverwacht grote positieve effect zijn,

Perspectieven

Voor een gesloten bedrijf worden de voordelen vooral behaald in de vleesvarkensfase. Vooral het hogere karkasgewicht en het hogere vleespercentage zorgden in dit onderzoek voor een financieel voordeel. Tevens is de lagere voeropname in opfok en vleesvarkensfase financieel aantrekkelijk. Op een vermeerderingsbedrijf zit het voordeel met name in de lagere huisvestingskosten bij nieuwbouw en bij verbouw in het gebruik van de voerpaden als hok. De technische resultaten lopen terug bij toenemende groeps grootte, zoals ook uit buitenlands onderzoek blijkt. Grote groepen gespeende biggen vereisen een andere manier van werken die niet voor iedereen aantrekkelijk is.

Duidelijk blijkt dat de voordelen van het houden van grote groepen biggen pas tot uiting komen in de vleesvarkensfase. Voor een vermeerderaar komen de voordelen pas tot waarde als de biggen op het eigen bedrijf worden afgemest of als goede afspraken met de vaste afnemer van de biggen worden gemaakt. ■

Tabel 2: Resultaten van vleesvarkens die in de opfok in een kleine (10) of een grote groep (90) zijn gehuisvest

	kleine opfokgroep (10)	grote opfokgroep (90)
aantal dieren	242	239
groei (g/d)	760 ^a	776 ^b
geslacht eindgewicht	85,8	86,5
vleespercentage	54,2 ^a	54,8 ^b
type-beoordeling (%)	6,7 AA/73,6 AI 19,7 B	11,6 AA/77,2 A/11,2 B
voederconversie	2,96	2,87
voeropname vleesvarkensfase	255,8	251,5